



รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ
เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย

จัดทำโดย นางสาวอุษา บานเย็น
รหัส 92010

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 92
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2563
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.



รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study)

เรื่อง การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ
เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย

จัดทำโดย นางสาวอุษา บานเย็น
รหัส 92010

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 92
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2563

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา



สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรมของสำนักงาน ก.พ.

ดร.นันทิ จิตสว่าง
อาจารย์ที่ปรึกษา

อ.ชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 92 วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ประจำปี 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดในการพัฒนาโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องด้านอาชีพ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันจำนวนประชาชนว่างงานในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนว่างงาน ได้แก่ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลโดยตรงกับเกษตรกรที่ต้องพึ่งพาสภาพภูมิอากาศในการประกอบอาชีพ ความเจริญของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดจนมาถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและก้าวเข้าสู่การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาทำงานร่วมกับคน ในอนาคตอาจมีการนำ AI มาใช้แทนแรงงานคนทั้งหมด ซึ่งจะทำให้เกิดการจ้างงานลดลง และมีจำนวนแรงงานที่ตกงานเพิ่มขึ้น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรตระหนักถึงปัญหาการว่างงานของประชาชน จึงจัดทำโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ ด้วยข้อจำกัดในการดำเนินโครงการฯ หลายประการ อาทิ การบูรณาการและการประสานงานร่วมกับภาคส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมยังขาดคุณภาพและความต่อเนื่อง การบริหารจัดการโครงการฯ ขาดประสิทธิภาพ แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ขาดทิศทางที่ชัดเจน ระบบฐานข้อมูลไม่เป็นเอกภาพ การสร้างและการบริหารการตลาดยังไม่เป็นรูปธรรม และขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ทำให้ผลการดำเนินโครงการฯ ยังไม่ตอบสนองยุทธศาสตร์ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ประกอบกับการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตอกย้ำให้สถานการณ์การว่างงานรุนแรงขึ้น ผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้เนื่องจากมาตรการจากภาครัฐในการป้องกันการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงเป็นที่มาของการนำแนวคิดการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย มาใช้ในการดำเนินโครงการฯ โดยเน้นในเรื่องรูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้ จากเดิมเป็นการฝึกอบรมโดยมีวิทยากรมาบรรยาย ปรับเปลี่ยนไปเป็นการนำแนวคิดชุมชนนักปฏิบัติมาใช้ ซึ่งเป็นรูปแบบที่กลุ่มคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน จัดตั้งเป็นกลุ่มหรือชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของแต่ละคน เครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ภายในชุมชนเองและหลาย ๆ ชุมชนได้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย อาทิ แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน เว็บไซต์ ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้จากผู้ที่ประสบความสำเร็จจริง (Best Practice) และตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่ประชาชนต้องเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

นอกจากการนำแนวคิดชุมชนนักปฏิบัติมาใช้ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้แล้ว ผู้ศึกษายังได้แนวคิดนี้มาพัฒนาการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ ในประเด็นอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1) สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ในการจัดการฝึกอบรมอาชีพโดยนำแนวคิดการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติมาใช้ในการฝึกอบรมอาชีพ

2) ปรับปรุงระบบการบริหารโครงการฯ อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม ต้องมีการประชาสัมพันธ์ มีการส่งเสริมหลักสูตรพัฒนาอาชีพใหม่ ๆ และต้องมีการสร้างความตระหนักให้ประชาชนเข้าใจถึงเครือข่ายของชุมชนนักปฏิบัติ

3) พัฒนาแนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้วยการนำแนวทางการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติมาเป็นต้นแบบในการสร้างเครือข่ายและการถ่ายทอดองค์ความรู้ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม เพื่อหลีกเลี่ยงการรวมกลุ่มของประชาชน ซึ่งจะช่วยในเรื่องการลดการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4) จัดทำระบบฐานข้อมูลกลางเป็นสารสนเทศขนาดใหญ่เครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ (Big Data)

5) ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ในการจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าจากชุมชน

6) กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ เพื่อได้รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษานี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.นัทธี จิตสว่าง และอ.ชัยศักดิ์ อังค์สุวรรณ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำ ตลอดจน ตรวจทาน แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนผลการศึกษาฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ลุล่วงได้ด้วยดี ผู้ทำการศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.พัลลภ พิริยะสุวรรณค์ ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการกำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษา และความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ดร. สุรพิชัย พรหมสิทธิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจแก้ไขรายงานการศึกษาในภาพรวม จนเสร็จสมบูรณ์ สุดท้ายนี้ ขออุทิศ ประโยชน์และความดีที่มีในรายงานการศึกษานี้แต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ทำการศึกษา

นางสาวอุษา บานเย็น

18 กันยายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภูมิ	จ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	6
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	8
2. ข้อเสนอโครงการพัฒนางาน	9
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	9
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	12
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	20
3. แผนพัฒนาตนเอง	22
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	22
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	26
บรรณานุกรม	28
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาบุคคล	30

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อการเปลี่ยนผ่าน สู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย	14
--	----

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอโครงการพัฒนางาน

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการวางแผน อำนาจการ บูรณาการ ประสานงานและกำกับดูแลการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ และดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความมั่นคงของชาติ และความสงบสุขของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ภายใต้วิสัยทัศน์ “กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นองค์กรหลักในการบูรณาการ อำนาจการ และประสานการปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประชาชน”

จากบริบทความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ข้อเสนอและนโยบายของผู้บริหารกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 51/2560 ทำให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรต้องปรับทิศทางการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นในเรื่องการบูรณาการและการประสานงานกับทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลง ทั้งจากภัยคุกคามรูปแบบเดิม และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ครอบคลุมทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อให้ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”

2.1.1 สภาพทั่วไปของปัญหา

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้ดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ โดยการดำเนินโครงการฯ ได้มีการบูรณาการงานร่วมกับกรมการพัฒนาชุมชนและกรมการจัดหางาน ในการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนที่ว่างงาน หรือต้องการหารายได้เสริม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับภูมิสังคมแต่ละพื้นที่ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากประชาชนมีอาชีพเลี้ยงตนเองได้แล้ว ยังทำให้ชุมชนมีความรัก ความสามัคคี ความปรองดอง เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนแนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านกิจกรรมของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบล

ที่ผ่านมา ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมทำให้ประชาชนมีอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ในหลายพื้นที่ แต่ก็ยังมีบางพื้นที่ที่ประชาชนยังประสบปัญหาการว่างงาน ด้วยข้อจำกัดในหลากหลายด้าน อาทิ การบูรณาการและการประสานงานร่วมกับภาคส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ยังขาดคุณภาพและความต่อเนื่อง การบริหารจัดการโครงการฯ ขาดประสิทธิภาพ แนวทางการ

ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางทิศทางการที่ชัดเจน ระบบฐานข้อมูลไม่เป็นเอกภาพ การสร้างและการบริหาร การตลาดยังไม่เป็นรูปธรรม และขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ทำให้ผลการดำเนินโครงการฯ ยังไม่ตอบสนองยุทธศาสตร์ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

2.1.2 ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขปัญห

1) ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กำหนดความหมายของ “ความมั่นคง” คือ การบริหารจัดการสถานะของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล และมีประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กำหนดแนวทางการพัฒนา จังหวัด ภาค และเมือง ที่กำหนดพื้นที่เป้าหมายและสาขาการผลิตและบริการเป้าหมายที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนลงไปเพื่อกำกับให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ จังหวัด ภาค และเมืองเกิดผลสัมฤทธิ์โดยยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดการบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติ อย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี และยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม

3) นโยบายของนายกรัฐมนตรี/ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยมีประเด็นหลักที่สำคัญในเรื่อง การดำเนินการรองรับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ต้องมีแผนแม่บทในการทำงานและต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ต้องเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน ซึ่งต้องมีการบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และที่สำคัญคือ ต้องยึด “ประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ต้องฟังเสียงประชาชนเป็นสำคัญ

2.1.3 สภาพปัญหาที่ผ่านมาและแนวโน้มของปัญหาในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้น

ปัจจุบันประชากรไทยมีอัตราการว่างงานสูงมาก โดยดูได้จากตัวเลขสรุปผลอัตราการว่างงานในเดือนธันวาคม 2562 จากผลสำรวจสถานการณ์ทำงานของประชากร พ.ศ. 2562 สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) พบว่าในเดือนธันวาคม 2562 มีจำนวนคนไทยว่างงานทั้งหมด 367,000 คน และในไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 มีจำนวนผู้ว่างงานจำนวนกว่า 400,000 คน ซึ่งสาเหตุของการว่างงานมาจากปัจจัยสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ส่งผลโดยตรงต่อประชาชนในภาคการเกษตร ในปัจจุบันสภาพภูมิอากาศโลกเปลี่ยนแปลงรุนแรงและบ่อยครั้งขึ้น สะท้อนจาก

ปรากฏการณ์เอลนีโญ (แล้ง) และลานีญา (น้ำท่วม) รวมถึงอุณหภูมิพื้นผิวโลกที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี 2561 เป็นปีที่ร้อนที่สุดเป็นอันดับ 4 นับตั้งแต่มีบันทึกอุณหภูมิโลกในปี 2423 ทั้งนี้ ความแปรปรวนจากสภาพอากาศที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยที่พึ่งพาสภาพอากาศค่อนข้างมาก จากอุทกภัยช่วงปลายปี 2554 ที่สร้างความเสียหายต่อผลผลิตข้าว นาปีในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง รวมถึงภัยแล้งที่รุนแรงและต่อเนื่องในช่วงปี 2558-2559 ซึ่งเป็นวิกฤตที่รุนแรงที่สุดในรอบ 20 ปี ส่งผลให้ผลผลิตภาคการเกษตรไทยปี 2558 หดตัวมากที่สุดในรอบ 10 ปี ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรตกต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว ส่งผลให้รายได้เกษตรกรในปี 2558 หดตัว เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่าสภาพอากาศที่ผันผวนรุนแรงส่งผลโดยตรงต่อผลผลิตทางการเกษตรและรายได้เกษตรกร นำมาซึ่งความเสี่ยงต่อการว่างงานในภาคการเกษตร

2) การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี จากกระแสโลกาภิวัตน์ ประกอบกับพลวัตทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคการผลิตที่ลดและเลิกพึ่งพาทุนการผลิตตามแบบอุตสาหกรรมเดิม มาสู่ยุคเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม อันส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจ เช่น โครงสร้างการค้าที่ปรับรูปแบบอยู่บนช่องทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจที่ไม่สามารถปรับตัวได้ทันต้องล้มเลิกกิจการไป เกิดการสื่อสารในหลายรูปแบบในทุกช่องทางผ่านสื่อดิจิทัล เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม ฯลฯ มีการนำเอาปัญญาประดิษฐ์ (AI: Artificial Intelligence) มาใช้ในการทำงานร่วมกับคน ในโรงงานอุตสาหกรรมและธุรกิจอื่น ๆ เพื่อช่วยเพิ่มประหยัลดแรงงานคน ประหยัดเวลา และมีความแม่นยำสูง สามารถใช้กระบวนการคิดในเรื่องที่ซับซ้อนได้ ช่วยให้เจ้าของกิจการบริหารจัดการงานได้ง่ายขึ้น ระบบจัดการหน้าร้านอัตโนมัติ ระบบบริหารงานสำหรับสำนักงาน การระบุตัวตน การประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing-NLP) งานก่อสร้างและอุตสาหกรรมการผลิต เป็นต้น ความเจริญเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยี

3) ข้อจำกัดในการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งยังไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนให้มีความทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จนเกิดการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มหดตัวรุนแรง เนื่องจากรัฐบาลหลายประเทศดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกประเทศทั่วโลกหยุดชะงัก ส่งผลกระทบต่อการผลิต การจ้างงาน การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน รวมถึงการส่งออกที่หดตัวในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักและประเทศคู่ค้าของไทยในเอเชีย จนทำให้เศรษฐกิจหลายประเทศโดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะถดถอย (recession) สำหรับประเทศไทย ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติล่าสุดในปี 2562 จากประชากรจำนวน 21 ล้านครัวเรือน พบว่า 59.2% (12.7 ล้านครัวเรือน) มีเงินสำรองสะสมไว้ใช้ได้ น้อยกว่า 3 เดือนของค่าใช้จ่ายปกติ และมีถึง 7 ล้านครัวเรือนมีเงินออมสำรองใช้ได้เพียง 1 เดือน

ปัจจัยทั้งเรื่องของการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ข้อจำกัดของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนให้มีความทำตามเป้าหมายได้ รวมถึงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

(COVID -19) ทำให้ประชาชนตกอยู่ในสถานะที่มีความเปราะบางมาก มีข้อจำกัดในการประกอบอาชีพหลายประการ หลายชุมชนเกิดสภาวะการว่างงานทันที ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และหากสภาพภูมิอากาศยังคงไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ไม่ต้องใช้แรงงานคน และสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ยังคงดำรงอยู่ ตัวเลขประชากรว่างงานจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอาจนำมาซึ่งปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ อาทิ การว่างงานทำให้เสียสุขภาพจิต เกิดความเครียด อาจถึงขั้นคิดฆ่าตัวตาย ก่อให้เกิดปัญหาครอบครัว เนื่องจากขาดรายได้จากการทำงาน ปัญหาความยากจน และนำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมในที่สุด ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผลเสียต่อการพัฒนาประเทศทั้งสิ้น

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.2.1 หลักการ แนวคิด ที่ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ

หลักการ หลังจากเกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สภาวะการว่างงานของประชาชนซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประเทศ รัฐบาลได้ออกมาตรการหลายประการในการช่วยเหลือประชาชน ที่สำคัญ อาทิ

- การเยียวยากลุ่มเปราะบาง-บัตรคนจน โดยให้เงินช่วยเหลือเดือนละ 1,000 บาท เป็นเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2563 โดยให้กับคน 3 กลุ่ม ได้แก่ เด็กยากจน ผู้สูงอายุและผู้พิการ รวม 13 ล้านคน นอกจากนี้ผู้พิการยังได้รับเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมอีก 1,000 บาท จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ขณะที่ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่ยังไม่เคยได้รับเงินช่วยเหลือจากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะได้รับเงินเยียวยาคนละ 3,000 บาท เช่นกัน

- เราไม่ทิ้งกัน เป็นการแจกเงินช่วยเหลือ เดือนละ 5,000 บาท เป็นเวลา 3 เดือน (เมษายน-มิถุนายน 2563) ให้กับแรงงาน-ลูกจ้างของสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ไม่ได้เป็นผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม มาตรา 33

- ประกันสังคม สำหรับพนักงานและลูกจ้างที่ส่งเงินสมทบประกันสังคม จะได้รับการลดอัตราส่งเงินสมทบเป็นเวลา 3 เดือน และหากต้องว่างงาน ตกงาน ในช่วงเวลานี้ ก็ยังจะได้รับความช่วยเหลือต่าง ๆ ทั้งด้านการรักษาพยาบาล รวมทั้งเงินชดเชยการขาดรายได้ (เฉพาะผู้ประกันตน มาตรา 33)

และอีกหลากหลายมาตรการ เช่น เทียวปันสุข การพักชำระหนี้ การกู้เงินสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ การคืนเงิน-ลดค่าไฟฟ้า การคืนเงิน-ลดค่าน้ำประปา การแจกเน็ตฟรี-โทร.ฟรี เพื่อสนับสนุนให้คนทำงานที่บ้าน (Work From Home) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกร มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ-ภาคธุรกิจ มาตรการช่วยเหลือคนว่างงาน ฯลฯ

แนวคิด ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จะต้องร่วมมือกันในการฝ่าฟันวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้ไปได้ จึงเป็นที่มาของข้อเสนอให้นำนโยบาย การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย มาใช้ในการพัฒนาและลดข้อจำกัดในการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่

ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยให้ความสำคัญในเรื่องการปรับเปลี่ยนรูปแบบทางการถ่ายทอดองค์ความรู้

การถ่ายทอดองค์ความรู้รูปแบบเดิมจะเป็นลักษณะการเก็บเกี่ยวความรู้ เป็นการฝึกอบรมโดยมีวิทยากรมาบรรยาย ส่วนแนวคิดชุมชนนักรับปฏิบัติจะเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรมมาเป็นรูปแบบของการรวมกลุ่ม เป็นการเชื่อมต่อระหว่างบุคคลผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์จริง เป็นการสร้างเครือข่ายของกลุ่มคนที่มีความชอบเหมือนกัน มีความต้องการเหมือนกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยในหนึ่งหมู่บ้านอาจจัดตั้งเป็นหลายชุมชนตามความชอบของแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มผลิตไม้กวาด กลุ่มเย็บกระเป๋าส ฯลฯ ในส่วนของการจัดหาพื้นที่เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นั้น สามารถจำแนกพื้นที่ออกเป็น 2 ประเภท คือ พื้นที่จริงและพื้นที่เสมือน (วิจารณ์ พานิช, 2551) สำหรับสถานการณ์ปัจจุบันที่ประชาชนต้องมีการระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงควรมีการกระจายชุมชนนักรับปฏิบัติออกเป็นหลายกลุ่มย่อย ๆ และใช้เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่เสมือนเพื่อลดการเผยแพร่เชื้อ ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการสื่อสารภายในกลุ่ม เช่น การประชุมผ่านวิดีโอ คอนเฟอเรนซ์ การเรียนออนไลน์ผ่านโซเชียลมีเดีย การเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ เว็บบอร์ด การใช้โปรแกรมชุมชนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม การเรียนรู้ผ่านโทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน และการเผยแพร่บทเรียนผ่านยูทูบ

นอกจากนี้ แนวทางชุมชนนักรับปฏิบัติยังสามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เรื่องราว สารสนเทศระหว่างชุมชน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนต่อชุมชนและหลายชุมชน เพื่อเชื่อมโยงให้คนได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสและสำรวจความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน โดยชุมชนที่รวมตัวกันจนประสบความสำเร็จ สามารถเป็นต้นแบบขยายผลให้กับชุมชนอื่น ๆ ต่อไปด้วย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อให้ชุมชนที่มีความสนใจเหมือนกันได้มีโอกาสเชื่อมโยงกันตามรูปแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ ที่ประชาชนไม่จำเป็นต้องมารวมกลุ่มกัน เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนได้มีอาชีพที่ตัวเองสนใจ และมีกลุ่มผู้ที่สนใจเหมือนกันคอยช่วยเหลือกันในการประกอบอาชีพ เพื่อเปลี่ยนผ่านการดำรงชีวิตของประชาชนไปสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ ทั้งในเรื่อง ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ อาชีพ และค่านิยม และมีรายได้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

แนวคิดนี้เป็นวิธีการที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตามกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีกรอบหลักในการพัฒนาที่เน้นนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนามีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักความสมดุล ยั่งยืน ทำให้คนในชุมชนมีความมั่นคง ปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง นอกจากนี้ยังทำให้สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต และเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐในอนาคตเพื่อรองรับกรอบการพัฒนาประเทศ

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี และเป็นไปตามข้อสั่งการของผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรที่ให้ยึด “ประชาชนเป็นศูนย์กลาง”

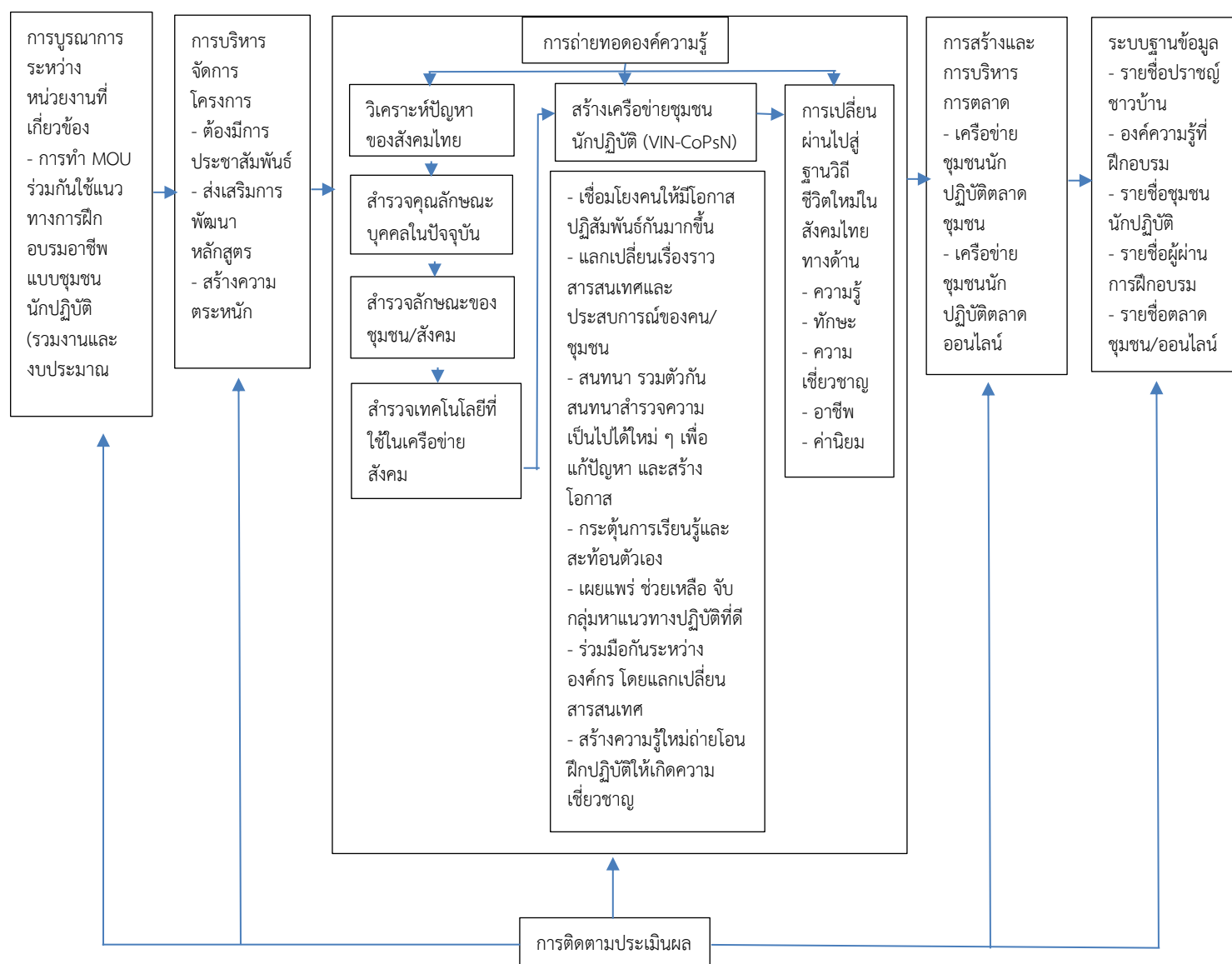
กรอบแนวคิด

หัวข้อเรื่อง : การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย

คำสำคัญ :

- เครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practices Networking : CoPsN)
- การเปลี่ยนผ่าน (Transformation : Trans)
- ฐานวิถีชีวิตใหม่/ความปกติใหม่ (New Normal : NN)
- สังคมไทย (Thai Society)

กรอบแนวคิด :



แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทย

คำสำคัญ

เครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practices Networking: CoPsN) หมายถึง กลุ่มของคนซึ่งมาแลกเปลี่ยนความรู้ ปัญหา หรือความสนใจในหัวข้อใด หัวข้อหนึ่ง และเรียนรู้วิธีการเพื่อให้สามารถปฏิบัติหรือทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นการแลกเปลี่ยน และสร้างทักษะ สร้างความรู้ และความเชี่ยวชาญเกิดขึ้นในกลุ่ม บ่อยครั้งที่เน้นในการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practices)

การเปลี่ยนผ่าน (Transformation : Trans) หมายถึง การเคลื่อนผ่านจากช่วงชีวิตหนึ่ง ช่วงเงื่อนไขหนึ่ง หรือช่วงภาวะหนึ่งไปสู่อีกช่วงชีวิตหนึ่ง อีกช่วงเงื่อนไขหนึ่ง หรืออีกช่วงภาวะหนึ่ง (Chick and Meleis. 1986)

ฐานวิถีชีวิตใหม่/ความปกติใหม่ (New Normal: NN) หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีตอันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิธียสื่อสาร วิถีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวงแหนถึงอดีต

สังคมไทย (Thai Society) ตามความหมายของศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธน หมายถึง ชนทุกกลุ่มที่ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยมีวัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต สังคมไทยมิได้เน้นเฉพาะชนเชื้อชาติไทยเท่านั้น แต่รวมถึงชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ซึ่งอาจมีเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมบางอย่างแตกต่างกัน แต่ทุกกลุ่มยึดถือวัฒนธรรมไทยเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตร่วมกัน

2.2.2 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อจำกัดในการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ พบว่า

1) การบูรณาการและการประสานงานร่วมกับภาคส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมยังขาดคุณภาพและความต่อเนื่อง ยังไม่มีการบูรณาการและการประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งในเรื่ององค์ความรู้และงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีการทำงานซ้ำซ้อน ต่างคนต่างทำ บางครั้งมีการจัดการฝึกอบรมอาชีพที่ซ้ำซ้อนกัน ขาดความเป็นเอกภาพ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ หลักสูตรฝึกอบรมส่วนใหญ่ถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง ไม่มีการสอบถามความต้องการของผู้อบรม นอกนี่ยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินโครงการ และยังไม่มีการบูรณาการการใช้งบประมาณในการฝึกอบรมอย่างเป็นรูปธรรม การฝึกอบรมขาดความต่อเนื่องเมื่อจบหลักสูตรไปแล้ว ไม่มีการเปิดรุ่นต่อ ๆ ไปให้แก่ผู้เข้าอบรม ทำให้ผู้ที่สนใจไม่สามารถมาสมัครเข้าอบรมได้

2) การบริหารจัดการโครงการฯ ขาดประสิทธิภาพ ขาดการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ ขาดการพูดคุยกับชุมชนถึงปัญหา

ความต้องการของชุมชน บางครั้งเป็นนโยบายมาจากส่วนกลาง ขาดการกระตุ้นและแรงส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการฝึกอบรม จึงไม่สนใจเข้าร่วมการฝึกอบรม

3) แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการสร้างอาชีพขาดทิศทางที่ชัดเจน ยังเป็นรูปแบบเดิม คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ เป็นรูปแบบการถ่ายทอดความรู้จากคนสู่คน ยังไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้องค์ความรู้ยังอยู่แต่ในชุมชนนั้น ๆ ยังไม่สามารถสร้างเครือข่ายการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปให้แก่ชุมชนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงได้อย่างเป็นรูปธรรม

4) ระบบฐานข้อมูลการบริหารจัดการองค์ความรู้ไม่เป็นเอกภาพ ยังไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูล ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล มาช่วยในการเข้าถึงและการแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งช่วยเชื่อมต่อสมาชิกที่อาจจะไม่สามารถมาพบหน้ากัน รวมถึงชุมชนที่กระจายตามลักษณะทางภูมิศาสตร์

5) ไม่มีการสร้างและบริหารจัดการตลาดอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อประชาชนที่ผ่านการอบรมอาชีพไปแล้ว ไม่สามารถหาตลาดจำหน่ายสินค้าได้

6) ขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ทำให้ไม่สามารถทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาประเด็น ดังต่อไปนี้

1) สังคมไทยในฐานวิถีชีวิตใหม่ ประชาชนต้องมีการปรับตัวในหลายด้าน จากการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีความเหลื่อมล้ำทางสังคม มีจำนวนแรงงานว่างงานสูงขึ้น ผู้ประกอบการรายย่อยและเจ้าของธุรกิจส่วนตัวมีความเครียดสูงขึ้นจากการสูญเสียรายได้ แรงงานกลับบ้านเกิดมากขึ้นเนื่องจากไม่มีงานทำ เด็กจบใหม่ตกงานมากขึ้น ประชาชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อาทิ คนเป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น มีการเว้นระยะห่างในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน 1-2 เมตร (Social Distancing) มีความระมัดระวังตัวมากขึ้น ใส่ใจในสุขอนามัยของตนเองมากขึ้น ด้วยการสวมหน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้าน พกเจลล้างมือ มีการระมัดระวังในเรื่องการจับจ่ายใช้สอย มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางบริโภค ด้วยการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงระบบการปลูกฝังให้เด็กสวมหน้ากากอนามัยก่อนเข้าเรียน-สอบ มีการแบ่งปันอาหาร สิ่งของ เครื่องใช้ให้ผู้ที่ขาดแคลน มีการตั้งโรงงาน มีการปรับตัวเพื่อป้องกันตัวเองไม่ได้รับเชื้อจากผู้อื่นและการป้องกันตัวเองไม่ให้แพร่เชื้อให้ผู้อื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม การปรับเปลี่ยนชีวิตให้อยู่ในสังคมน้อยลง มีการลดการบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ หันมาสนใจผลิตภัณฑ์ในประเทศมากขึ้น มีการใช้โซเชียลมีเดียในการติดต่อสื่อสารในรูปแบบของแพลตฟอร์มต่าง ๆ แทนการพบปะพูดคุยกัน เพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส

2) การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ Plessis (2008) กล่าวว่า ชุมชนนักปฏิบัติ คือ กลุ่มของคนทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายบางอย่างผ่านการสร้าง แลกเปลี่ยน เก็บเกี่ยว และนำความรู้ไปใช้ สอดคล้องกับจิระพงศ์ เรืองกุล(2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนนักปฏิบัติ คือ การรวมกันของกลุ่มคนที่มีความชอบ ความสนใจในเรื่องใด เรื่องหนึ่งเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้กันอย่างสร้างสรรค์เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และแก้ไขปัญหาในแนวทางใหม่ ๆ ดังนั้นโดยรวมชุมชนนักปฏิบัติ หมายถึงชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่รวบรวมกลุ่มคนซึ่งมีความรู้ ความสนใจใน

เรื่องเดียวกัน มาร่วมแลกเปลี่ยน แบ่งปัน เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ร่วมกัน เพื่อให้ได้มาในเรื่องชุมชนความรู้ในเรื่องนั้น ๆ (Knowledge Assets) สำหรับคนในชุมชนนำไปทดลองใช้ แล้วนำผลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก ส่งผลให้ความรู้ใน ๆ ได้รับการยกระดับขึ้นเรื่อย ๆ ผ่านการปฏิบัติประยุกต์ และปรับใช้ตามแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่หลากหลาย อันทำให้งานบรรลุผลดีขึ้นเรื่อย ๆ

วัตถุประสงค์ของชุมชนนักปฏิบัติ คือ

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความรู้ใหม่
- เพื่อทบทวนและเผยแพร่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
- เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่ใช้ในงานประจำ โดยผลลัพธ์ที่ได้จาก CoPs ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีขึ้นและมีความไว้วางใจและเชื่อมั่นในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน

ลักษณะที่สำคัญของชุมชนนักปฏิบัติ คือ

- เป็นกลุ่มคนที่รวมตัวกันโดยมีความสนใจและความปรารถนา (Passion) ร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเรียกว่ามีประเด็นหรือกลุ่มความสนใจความรู้ร่วมกัน (Knowledge Domain)
- มีปฏิสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่ม เป็นชุมชนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้ ซึ่งเรียกว่าชุมชน (Community)
- มีการแลกเปลี่ยนและพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ร่วมกัน และต้องมีการสร้างฐานข้อมูล ความรู้ และแนวปฏิบัติ ที่มีการแลกเปลี่ยนกันในระบบคลังความรู้ และนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง (Practice)

ปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จของชุมชนนักปฏิบัติ คือ

- การร่วมปัญหา (Head) สมาชิกในชุมชนนักปฏิบัติ ต้องใส่ใจในเรื่องการแลกเปลี่ยนความรู้เป็นเรื่องสำคัญ โดยสมาชิกต้องมีพฤติกรรมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อจะนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่กัน ซึ่งจะถือว่าชุมชนนั้นยึดความรู้หรือปัญหาเป็นศูนย์กลางที่สนใจร่วมกัน
- การร่วมใจ (Heart) สมาชิกมีการเสริมสร้างสายสัมพันธ์อันดีบนพื้นฐานของการให้เกียรติ เคารพ และเชื่อถือซึ่งกันและกัน เป็นแรงผลักดัน ช่วยสร้างแรงจูงใจ และความเต็มใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- การร่วมมือ (Hand) สมาชิกมีการแสดงออกด้วยการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมในลักษณะกระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน อีกทั้งมีการอุทิศตัวหรือเสียสละรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ ของชุมชนด้วยความเต็มใจ

3) เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ประชาชนต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการสื่อสารระหว่างบุคคล เพื่อลดการแพร่เชื้อ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา จัดเก็บ การบันทึก การประมวลผลและแปลงข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ รวมถึงการกระจาย หรือเผยแพร่สารสนเทศนั้นด้วยระบบ หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) หมายถึง ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ในอนาคตระบบดิจิทัลต่าง ๆ จะมีการพัฒนาที่ไปไกลมาก ระบบ AI จะเข้ามามีบทบาทในการทำงานมากขึ้น รวมทั้งระบบการนำทางต่าง ๆ จะละเอียดมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตของผู้คน เช่น คนตาบอดที่จะมีระบบการนำทางที่เข้ามาช่วยเหลือ ทำให้การเดินทางสะดวกสบายมากขึ้น

2.2.3 แนวทางการแก้ปัญหาหรือพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์

1) **ควรมีกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** เพื่อให้การบูรณาการในการขับเคลื่อนงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมมีเป้าหมายชัดเจน และได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น การทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ในการจัดการฝึกอบรมโดยนำแนวคิดการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติมาใช้ นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการมากขึ้น และที่สำคัญในระดับจังหวัด ควรมีการผลักดันให้โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดระยะยาว

2) **ควรมีการปรับปรุงระบบการบริหารโครงการอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม** ดังนี้

- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ เพื่อเผยแพร่วัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม เผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน
- ส่งเสริมและพัฒนาพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะงานอาชีพในปัจจุบันและอนาคต สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ๆ เผยแพร่ให้แก่ประชาชนชาวบ้าน และชุมชน เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพ
- สร้างความตระหนักและส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชนให้เข้าใจถึง ความสำคัญของเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ ซึ่งเป็นการสร้างขีดความสามารถและความเข้มแข็งในระดับชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของชุมชนนักปฏิบัติสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและมีประโยชน์ในการแข่งขันในช่วงที่จำนวนผู้ว่างงานสูงขึ้นเรื่อย ๆ

3) **ควรมีการพัฒนาแนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้** โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ประชาชนต้องปรับเปลี่ยนการดำรงชีวิตไปสู่ฐานวิถีชีวิตใหม่ ควรนำแนวทางการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติมาเป็นต้นแบบในการสร้างเครือข่ายและการถ่ายทอดองค์ความรู้ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม เพื่อความรู้จะได้เผยแพร่จากชุมชนหนึ่งไปสู่อีกชุมชนหนึ่ง หรืออีกหลาย ๆ ชุมชนทั่วประเทศ เป็นการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติให้มีความยั่งยืน ชุมชนนักปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ของชุมชนตัวเอง โดยสามารถทำได้ในรูปของเว็บบอร์ด (Web Board) อินทราเน็ต

Intranet อินเทอร์เน็ต (Internet) หรือกรุปแวร์ (Groupware) (พยัต วุฒิรงค์, 2555) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการสื่อสารและถ่ายโอนความรู้ตลอดเวลา ทำให้เกิดชุมชนเสมือน (Virtual Community of Practice) ซึ่งช่วยให้การดำเนินการต่าง ๆ มีประสิทธิภาพได้เช่นเดียวกัน หรือการจัดทำเป็นแอปพลิเคชัน เพื่อประชาชนสามารถดาวน์โหลดได้ เพื่อจะได้เข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลารวมถึงการสร้างแพลตฟอร์มกลางให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำเสนอการบริหารจัดการโครงการฝึกอาชีพ การศึกษาการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านอาชีพ

4) ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางเป็นสารสนเทศขนาดใหญ่เครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ (Big Data) โดยเป็นข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเด็นของการฝึกอบรมโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนด้วยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องทางด้านอาชีพ และมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมการพัฒนาชุมชนและสำนักงานจัดหางาน) เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดความสะดวกในการใช้งาน โดยฐานข้อมูลควรประกอบด้วย รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านในสาขาต่าง ๆ องค์ความรู้ตามความเชี่ยวชาญของปราชญ์แต่ละท่าน องค์ความรู้หรือหลักสูตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้การอบรม รายชื่อชุมชนนักปฏิบัติที่มีอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบัน รายชื่อผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างสะดวกและคล่องตัว ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และเชื่อมโยงถึงข้อมูลตลาดที่สามารถนำสินค้าไปวางจำหน่าย ทั้งตลาดชุมชนและตลาดออนไลน์ รวมถึงรายชื่อผู้ประกอบการที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมได้

5) ควรมีการประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยให้ความสำคัญกับภาคเอกชน ในการจัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้าจากชุมชน ซึ่งอาจเป็นตลาดทั่วไป สถานที่ทำงาน สถานที่ท่องเที่ยว ตลาดออนไลน์ โดยต้องมีผู้ประสานงานการตลาดที่ชัดเจนและมีแนวทางในการทำตลาดที่ชัดเจนด้วย

6) ควรมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนา ปรับปรุงให้โครงการฯ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ

1) ทิศทางและนโยบายของผู้บริหาร จากการที่นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร หรือ ผอ.รมน. ซึ่งเป็นตำแหน่งทางการเมือง มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลได้ตลอดเวลา ดังนั้นทิศทางการดำเนินงานของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจึงไม่มีความแน่นอน ผู้ศึกษาจึงมีความเห็นว่าควรกำหนดการดำเนินโครงการฯ ไว้ในแผนปฏิบัติราชการของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ทั้งแผน 4 ปี และแผน 1 ปี

2) ความพร้อมของบุคลากรของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปัจจุบัน รูปแบบของบุคลากรในกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ประกอบด้วย ข้าราชการประจำ (พลเรือน) ข้าราชการประจำสำนักงานปฏิบัติการกิจรักษาความมั่นคงภายใน (ทหาร) (ปรมน.) ที่ต้องมาปฏิบัติราชการที่กองอำนาจรักษาความมั่นคงภายใน

ราชอาณาจักร พลเรือน ทหาร ตำรวจ ที่มาช่วยราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ซึ่งอัตราของผู้ที่มาช่วยราชการมีจำนวนเกินครึ่งของบุคลากรทั้งหมด เมื่อปฏิบัติหน้าที่ครบตามห้วงเวลาช่วยราชการก็จะกลับต้นสังกัด และจะมีคนใหม่มาสับเปลี่ยนการทำงานอยู่ตลอดเวลา ทำให้เป็นข้อจำกัดในการปฏิบัติงานเนื่องจากขาดความต่อเนื่อง จึงเห็นควรกำหนดอัตราบุคลากรของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรให้เป็นอัตราประจำทั้งหมด เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินงาน

3) พันธมิตรในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ต้องมีการประสานความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการทำงานซ้ำซ้อน ที่สำคัญควรมีการสร้างพันธมิตรใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อสร้างเครือข่ายการดำเนินงานให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

4) ทักษะและมุมมองของชุมชน บางชุมชนอาจยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่มกันทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามแนวทางการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ ซึ่งหากชุมชนได้มีข้อมูลที่เพียงพอและมีความเข้าใจถึงความหมาย รูปแบบ แนวทางที่ถูกต้องและชัดเจน จะทำให้คนในชุมชนให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น และจะสามารถเลี้ยงตัวเองได้ด้วยการสร้างอาชีพในชุมชน มีความยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น จึงต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน ด้วยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

การขับเคลื่อนข้อเสนอแนวคิดการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนไปสู่สังคมวิถีชีวิตใหม่ ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะและมีความสามารถ ดังต่อไปนี้

1) การสื่อสารแบบมีประสิทธิผลในฐานะผู้บริหาร เนื่องจากการต้องประสานการทำงานกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชน จึงต้องมีการสื่อสารที่ตรงประเด็น แม่นยำ ไม่อ้อมค้อม ไม่ว่าจะเป็นการชมเชย วิเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ การบอกเป้าหมายและสิ่งที่ควรทำอย่างชัดเจน และควรสื่อสารอย่างพอเหมาะพอดี มีการลำดับความสำคัญอย่างเหมาะสม

2) ต้องเป็นผู้ตามที่ดี การเป็นผู้ตามที่ดีย่อมทำให้เข้าใจการเป็นบทบาทผู้นำที่ดีได้เช่นกัน การเป็นผู้ตามมาก่อนจะทำให้เข้าใจฐานะเบื้องล่าง เมื่อก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำก็จะเข้าใจผู้ตามได้มากขึ้น ตัดสินใจอะไรให้เหมาะสมกับทุกฝ่ายได้ ขณะเดียวกันการเป็นผู้ตามที่ดีก็อาจจะหมายถึงการรับฟังที่ดีด้วย หากลูกน้องเสนอในสิ่งที่ดีกว่า แก้ปัญหาได้มากกว่า การเป็นผู้ตามที่ดี รับฟังคนอื่นจะทำให้เรานำทางเลือกที่ดีกว่ามาปฏิบัติให้เห็นผลได้ แต่หากเราไม่ยอมที่จะเป็นผู้ตาม เอาความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ก็อาจมองไม่เห็นหนทางอื่นที่ดีกว่า เพราะปิดกั้นตั้งแต่ต้น

3) การทำงานแบบมีส่วนร่วม และความสามารถในการสร้างทีมงาน รวมถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ การสร้างทีมงาน สามารถกำหนดวิธีหรือแนวทางในการทำงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือสมาชิกในทีมสามารถปฏิบัติงานได้เต็มตามประสิทธิภาพที่มีอยู่ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ หรือการทำให้ทุกคนเกิดความร่วมมือกันได้ เมื่อทุกคนร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมมือ ก็จะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จได้

4) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถพูดจูงใจและต่อรองเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มนุษย์สัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญมากในการเป็นผู้นำ เป็นเครื่องมือที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันได้ดี หากหัวหน้ามีความเก่งกาจในทุกด้าน แต่ขาดมนุษยสัมพันธ์จะทำให้ไม่สามารถทำงานกับคนอื่นได้ หรือเข้าใจคนอื่นได้ อาจส่งผลให้เกิดปัญหาในการทำงานได้ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะสามารถเชื่อมทุกคนให้อยู่ร่วมกันได้ดี สร้างความน่าเชื่อถือได้ สร้างความเคารพนับถือต่อกันได้ และทำให้ผู้ตามยินดีที่จะเป็นลูกน้อง ร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

5) ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ ความสามารถทางดิจิทัลในการเชื่อมโยงฐานข้อมูล อยู่ในระดับที่สามารถเข้าใจถึงอิทธิพลและศักยภาพของเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถมองเห็นความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

สำหรับสมรรถนะของนักบริหารระดับสูงอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการขับเคลื่อนข้อเสนอดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

1) การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (Developing Vision and Strategy) สามารถกำหนดภาพอนาคตขององค์กรที่คาดหวัง (วิสัยทัศน์) และทำความเข้าใจบริบททั้งภายในและภายนอกองค์กร สื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกร่วมและเข้าใจภาพอนาคตและเป้าหมาย

2) การสร้างการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม (Driving Innovation and Change) สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลง และกระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในองค์กรที่นำไปสู่การยกระดับคุณภาพบริการ ระบบการทำงาน

3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Demonstrating Personal Competency) พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี

4) การนำแผนสู่การปฏิบัติและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Driving Execution and Results) สามารถตัดสินใจ การบริหารทรัพยากร และการบริหารการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและนำไปสู่ผลลัพธ์คาดหวัง

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

- กนกพร นทีสมบัติ. (2555). รายงานการวิจัย ทฤษฎีการเปลี่ยนผ่าน: กรณีศึกษาสตรีตั้งครรภ์ปกติ Transition Theory: A Case Study of a Normal Pregnant Woman. วารสาร มจร.วิชาการ, 16 (ฉบับที่ 31 กรกฎาคม-ธันวาคม 2555).105
- ข่าว ธปท. ฉบับที่ 39/2563 รายงานนโยบายการเงิน. ฉบับเดือนมิถุนายน 2563. สืบค้น 11 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2020/Pages/n3963.aspx>
- ความหมายของนวัตกรรม. สืบค้น 15 สิงหาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/ajthanadol/nwatkrrm/khwam-hmay-khxng-nwatkrrm>
- จิระพงศ์ เรืองกุล. FEU ACADEMIC REVIEW. (ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 ธ.ค. 2556-พ.ค. 2557)
- ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice-CoP). สืบค้น 15 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/knowledge-management/3283-community-of-practice>
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ส่วนที่ 2 ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่. (หน้า 3)
- มณฑิชา จันทร์ทนต์. (2556). “การศึกษาพฤติกรรมการสร้างความรู้ด้วยระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ของชุมชนนักปฏิบัติด้านการบริการการศึกษา”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. (หน้า 2-5)
- มหาวิทยาลัยมหิดล คณะวิศวกรรมศาสตร์ สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา. สืบค้น 18 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.eg.mahidol.ac.th/km61/index.php/community-of-practice>
- รายงานนโยบายการเงิน มิถุนายน 2562. สืบค้น 11 สิงหาคม 2563, จาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/MonetPolicyComittee/MPR/BOX_MPR/BOXMPR_TH_Jun2562-01.pdf
- รู้จัก “New Normal” ฉบับราชบัณฑิตยสภา. สืบค้น 15 สิงหาคม 2563, จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/292126> เมื่อวันที่ 15 ส.ค. 63
- สถิติการว่างงานในประเทศไทย. สืบค้น 10 สิงหาคม 2563, จาก <https://accesstrade.in.th/สถิติว่างงาน-ไทย-2020/>
- สถิติการว่างงาน. สืบค้น 15 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/business-maker/thailand-after-covid-ep1.html>

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2563). โลกเปลี่ยน คนปรับ หลุดจากกับดัก ขยับสู่ความยั่งยืน.

สืบค้น 11 สิงหาคม 2563, จาก

<https://www.nstda.or.th/th/e-book/13214-the-world-changes-people>

สังคมไทย. สืบค้น 15 สิงหาคม 2563, จาก

https://www.baanjommyut.com/library_3/thai_society/index.html

อรรธรณ น้อยวัฒน์. ชุมชนนักปฏิบัติ: เครื่องมือสำคัญของการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการความรู้

สืบค้น 18 สิงหาคม 2563, จาก

<https://www.stou.ac.th/Schools/Shs/booklet/book542/km.html>

COVID-19 กับผลกระทบ โอกาสในวิกฤต และโลกหลังโควิด. สืบค้น 15 สิงหาคม 2563, จาก

<https://ost.thaiembdc.org/th1/2020/04/covid-19-กับผลกระทบ-โอกาสในวิกฤต/>

ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล
นางสาวอุษา บานเย็น

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2530

ปริญญาโท Master of Arts (Communication Arts), New York Institute of Technology,
New York, U.S.A. พ.ศ. 2538

ปริญญาเอก -

ประสบการณ์การรับราชการ

พ.ศ. 2539 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2544 สำนักงานศาลปกครอง

พ.ศ. 2547 สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม

พ.ศ. 2549 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. 2552 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

พ.ศ. 2554 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ผลงานทางวิชาการ

-

รางวัลหรือทุนการศึกษา (เฉพาะที่สำคัญ)

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้ตรวจราชการ กอ.รมน. **สถานที่ทำงาน** กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
สวนรื่นฤดี แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300